Ч. 108 Неділя 15 (27) мая 1894. Рік IV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за вложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в Адмініcтрациї „Ґазети Львівскої“ і в ц. к. Староствах на провінциї:

на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Он куди!

Не без причини сказали ми недавно тому: „Побоюємо ся, щоби як раз замість консолїдациї і орґанїзациї не обмежила ся цїла полїтика відпорного становища на саму партию народну“.... На то вже виходить, як то показує ся із вступної статиї „Дїла“ з дня 23 с. м. Про якусь акцию опозицийну в ту сторону, в котру она повинна бути звернена, якось не чувати нїчого, але за то зачинає ся поволи і ще несьміливо робити дальше заколот межи Русинами і ширити роздор між ними. „Дїло“ розпочало полеміку нїби то з „Буковиною“ а в дїйстности з тими людьми, що ще найсьмілїйше виступають в обороні інтересів буковиньско-руского народу, але полеміку предметову, лиш таку, котра може хиба доводити до роздору. Ми би на ту полеміку не звертали уваги; але коли видимо, куди она іде, коли після нашого переконаня она може бути шкідливою для інтересів нашого народу, все одно, чи він жиє в Галичинї, чи на Буковинї, то годі нам мовчати. Нехай буковиньскі Русини знають, що ще не всї Русини в Галичинї так танцюють, як хтось там в „Дїлї“ заграє.

Кажемо умисно: як хтось там в „Дїлї“ заграє, — бо в виду двох попередних статий, які „Дїло“ помістило поперід сеї статиї, трудно припустити, щоби то одна рука грала. В однїй статиї („Письмо з Відня“) обговорює „Дїло“ акцию шовінїзму румуньского на Буковинї і піддає правительству гадку, як би оно повинно против того шовінїзму виступати та відзиває ся зовсїм не так, як би пристало на полїтику опозицийну, а в другій, („Румунїзатори розбрикались“) наводить приміри того шовінїзму. Аж нараз, як би хтось завізвав єго до того і дав інструкцию, заводить „Дїло“ полеміку з „Буковиною“ чи радше — сказавши словами „Дїла“ — з „кружком полїтиків-народовців буковиньских“. Та о що? — Ого, що написала „Буковина“ майже дві недїлї тому назад, бо ще дня 11 мая, о справоздане із зборів „Народної Ради“.

Нам не ходить о полеміку із за тих зборів. Скажемо хиба лиш тілько, що „Дїло“ чомусь пізно нагадало собі о тім, а відтак, що той, хто каже, що в якійсь часописи подано „справоздане на скрізь тенденцийне а в великій части і брехливе“, той повинен зараз і виказати ту тенденцийність та брехливість, а тогди повірять єму, що він дїйстно правду каже. Але нам іде о щось иншого; о то, щоби показати, як такою голословною а до того ще й дуже нерозважною полемікою, видко, в імя полїтики відпорного становища робить ся роздор в партиї, ба, в народї, і спиняє ся роботу народну та шкодить ся інтересам народним; нам іде о то, щоби показати, як „Дїло“ веде дальше ту полїтику скоків, яку ми достаточно виказали на полїтицї пос. Романчука, а котру, чи з відпорного становища, чи не з відпорного уважаємо за шкідливу.

„Дїло“, чи той, що писав в нїм згадану статю, знає преці дуже добре, які суть відносини межи буковиньскими Русинами; коли-би отже єму ходило дїйстно о загальний інтерес руского народу, а не о напрям полїтики сего або того посла, то насамперед не повинно би в своїй полеміцї висувати наперед „кружок полїтиків-народовців“, хиба що єму ходить дїйстно лиш о то, щоби тим показати або дати до зрозуміня, що полїтика буковиньских Русинів, — то лиш полїтика якогось „кружка“, що може поза тим кружком Русини народовцї суть иншого погляду, мають иншу полїтику. Чи така тактика в сїй полеміцї не має па цїли ослабити полїтику буковиньских Русинів і викликати між ними роздор, а посторонних людий та противників переконати о тім, що полїтика буковиньских Русинів, лиш полїтика якогось кружка — о тім нехай кождий судить. Дальше знає „Дїло“ дуже добре, чого сей „кружок полїтиків“ — коли вже так єго назвемо — хоче: до чого стремить та якими дорогами; оно чей знає, що той кружок заступає права руского народу на Буковинї супротив Румунів, що він домагає ся рівноправности для буковиньских Русинів, що домагає ся руских шкіл народних і ґімназий, що домагає ся сьвящеників Русинів а не Румунів в руских громадах, що домагає ся для руских кандидатів стану духовного ширшого місця в черновецкій семінариї духовний і т. д. Чи зле робить той кружок полїтиків-народовців? Чи може на злу вступив дорогу в своїй роботї? Нї, бо показує ся, що єму удало ся вже щось осягнути, а навіть само „Дїло“ ще два дни тому назад вказувало на ту дорогу, на котру той кружок і без него пішов. Длячого-ж нараз такий скок в полїтицї „Дїла за одну ніч, длячого така зміна в пересьвідченю? Длячого оно нараз виступило против того кружка?

---

33)

ГУСАКОВСКИЙ.

ПОВІСТЬ

ВІНКЕНТИЯ КОСЯКЕВИЧА.

Переклад з польского.

(Дальше.)

X.

Що? що? той сухий, лисий барон має бути мужем Зосї? той чоловік має взяти єї, хоч за ним не промавляє нїчо, анї молодість, анї врода, анї характер — лише титул і гроші? Титул і гроші! Алеж то негідно! І панї Казимира ходить з міною триюмфуючою, як би само сонце зняла для Зосї з неба! І мама Бальска не тямить себе з радости, що єї донька буде панею бароновою! Алеж люди....

І коли-б хоч за ним промавляла любов правдива, благородна, добра.... А він лише бажає єї мати, він пожирає єї очима, він має для неї любов, що не знає анї привязаня анї жертви.... І він сьміє то жертвувати Зоси?... І родина єї чує ся щасливою!

О! але Гусаковский на то не позволить! Спротивить ся рішучо і не дасть ся перемогти. Скаже панї Казимирі імпертиненцию, а того висхлого старця — бо то справдї вже старець — викине з сїдла. Має до того право, повне право. Він виховав Зосю, вивчив єї, від трилїтної дитини обрабляв єї душу; всї добрі прикмети, які має — то майже єго заслуга. Отже має повне право голосу в тій справі, справі просто мерзкій.

То єї попросту хотять спродати — за титул і гроші! То він на то лїтами трудив ся і старав ся, щоби зробити з неї забавку для пристрастного старця!

На то він не позволить. Не позволить нїколи в житю!

Той день, коли він в домі Бальских побачив Сївницкого, зворушив всї єго думки, потряс цїлий мозок.

Аде на другий день успокоїв ся троха.

А Зося? — прийшло єму на думку — що она каже на то?

Пригадує собі, що підчас сеї візити сидїла на канапі, була майже смутна і мовчала.... Пригадує собі, що мало що мішала ся до загальної розмови, відповідала лише на питаня барона, звернені до неї....

Гусаковский докоряв собі, що відразу не подумав о тім. Чей же все те залежить від Зосї, від неї самої; чейже нїхто не приневолить єї віддати ся за того старця, бо то старець, скоро сама не буде того бажати....

А она.... О! о неї можна бути спокійним. Титул не заверне їй голови, маєток не потягнє єї.... Она, та щира, золота, ангельска душа, мала би спродати ся за марности сьвітові.... Вижебрати у неї усьмих можна, але купити — о! нїколи! нїколи!

Кілька тих рефлексий успокоїло єго дивно. Вчера, такий зворушений, чув якусь таку нагальність, що била єму до уст, до чола, до рук, а нинї став майже веселим, такий спокій огорнув єго.

Однак чув в собі потребу потверджения тої своєї певности, мав непобориме бажане почути з уст Зосї самої то, що читав в думках єї. А було єму так пильно, що того самого дня з бюра замість до дому на обід пішов до Бальских.

— Я був ідіот! — сказав собі вкінци, кинувши лиш оком на те личко, до котрого так не приставав жаден фалш, жаден рахунок....

Слїдувала годинка така ясна, а така тихенька, мов винята з найгарнїйшого часу давної минувшини. Сидїли разом на канапі в кутку під вікном, самі без сьвідків, він такий рад, такий веселий, так розбалакав ся, а она радіюча, але й чогось здивована, немов лякала ся чогось, не мала відваги рушити ся, щоби не сполошити того доброго, крилатого духа, що перелетом сїв ту на вікнї над канапкою....

— Алеж розуміє ся, розуміє ся, пане Гусаковский....

В єї очах знати було вдячність....

— Як то добре, що ви мене щиро о то спитали ся, як то добре, що ви на мене не подумали нїчого злого....

Потвердила всї єго здогади.

— Я лиш за одного чоловіка могла би вийти замуж — сказала голосом троха тремтячим.

Сї слова занепокоїли троха Гусаковского.

— За одного? — спитав і не мав сили відорвати очий від підлоги.

— Так — відповіла тихо — за того, кого.... кого би кохала.

Він утихомирив ся.

— О! розуміє ся....

Він думав так само. Знав єї добре.

Длячого старає ся кинути підозріне на розважну, щиру і честну роботу? Длячого виступає з інсинуациями, котрі не можуть мати місця? Длятого, що в „Буковинї“ появилось сяке таке справоздане.

„Дїло“ пише: „Від недавного часу кружок політиків-народовців буковиньских, („Дїло“ підчеркує сї слова) котрого органом єсть тижднeвник „Буковина“, почав — в спосіб часом досить авторітетний — промавляти в справах народовецких галицко-руских — і „Буковина“ належить нинї до тої „трійцї“ часописий, (кромі неї ще „Правда“ і „Народна Часопись), котра то „трійця“ заступаючи політику пп. Барвіньского і Вахнянина, воює против напряму політики посла Романчука, і — як показали загальнї збори „Народної Ради“ против політики, коли не загалу, то значно переважної більшости народовців галицких“.

Лиш мимоходом скажемо на се коротко: Що-до „Народної Часописи“ — то ми не заступаємо ніякого напряму політики; ми дивимо ся на все з боку і лиш тогди, коли уважаємо се за цїлком відповідне та в догідну пору, висказуємо свій, впрочім не міродайний погляд. Що случайно наші погляди не годять ся з політикою пос. Романчука, то инше дїло; ми однакож не воюємо з нею, бо воювати можна лиш з чинною, зачіпною політикою, але там де якась політика не уміє навіть заняти відповідного становища відпорного, там годі воювати з нею — їй можна лиш вказувати: так зле, а так було би добре; она може того слухати, або нї, — се вже єї дїло. Стілько ми про себе самих.

Дїло пише дальше: Ми мали би підставу думати, що „Буковина“ не чинить сего з пересьвідченя, але з „політики буковиньскої“, бо-ж пригадуємо собі добре хвилю звороту в „Буковинї“, а іменно якийсь час перед заіменованєм Русина (проф. Пігуляка) членом буковиньскої краєвої Ради шкільної. В однім числї „Буковини“ редакция ще взивала руский клюб Ради державної, щоби приступив до славяньскої коаліцїї, а в другім (за тиждень) змінила вже хоругвку на сторону коаліцїї правительственної, поки вкінци — по промові посла Вахнянина при дебатї буджетовій — не висказала вже навіть своєї утїхи по поводу, що руский клюб вже раз рішив ся приступити до коаліциї — nota bene правительственної. Зваживши таку ярку переміну погляду через один тиждень, ми хочемо думати, що у „Буковини“ грає тут ролю не пересьвідченє, але „політика буковиньска“.

Он куди веде політика відпорного становища! То замість звертати ся туди, куди потреба, она зачинає вже робити систематично колотнечу і роздор в рускім народі, бо з Галичини посуває ся вже й на Буковину, як би там народови рускому було ще за мало чужих противників! Красше не робив би і не писав би й „Галичанин!“

Сказано: „Буковина“ не чинить сего з пересьвідченя“, значить ся иншими словами: за „Буковиною“ стоїть кружок політиків-народовців — отже той кружок не чинить сего з пересьвідченя але з „політики буковиньскої“. А щоби кождий знав, що то значить „буковиньска політика“, то „Дїло“ поясняє єї зараз іменованєм проф. Пігуляка членом буковиньскої краєвої Ради шкільної. Не вже-ж то зле, що один Русин на Буковинї заняв виднїйше і впливове становище? Хиба-ж „Дїлу“, чи комусь там жаль того і він волів би там видїти на тім становищи Русина, котрому певно було би все одно, яку галицкі народовцї ведуть політику і що ухвалює „Народна Рада“?

Весь свій арґумент на бесїду о „пересьвідченю“ і „буковиньскій політицї“ знайшло „Дїло“ чи хтось там в тім, що „Буковина“ раз завзивала руский клюб до опозициї, а за тиждень відтак станула по сторонї коаліциї, значить ся, була противна опозициї. Дивний же розум у того політика, що уживає такого арґументу. Невже-ж то пересьвідченє щось такого, чого не можна змінити? Атже аж до Коперніка і Ґалілея мали люди то пересьвідчене, що сонце крутить ся доокола землї, а відтак змінили то пересьвідченє і нинї уважано би того за несповна розуму, хто хотїв би стояти при тім давнім пересьвідченю та не хотїв розуміти того, що земля крутить ся доокола сонця. Пересьвідченями доходить прецї чоловік до засад, до принципів і длятого їх зміняє, а стає аж при засадах і тих вже не зміняє. Атже „Дїло“ за ніч змінило пересьвідченє і виступило против тих, котрих ще день перед тим підпирало. Суть прецї між нами політики, котрі кажуть, що треба вести політику принципіяльну, а самі відступають від принципів, не то від пересьвідчень, та ще мають ту сьмілість домагати ся, щоби й другі за ними поступали!

Коли „Буковина“ змінила своє пересьвідченє, то видко мусїла мати до того причину, після нашої думки двояку. Звістно, що той „кружок“, против котрого „Дїло“ нинї виступає, держав ся доси галицких народовців і їх політики. Не було би отже нічого, коли-б він серед загального безголовя тої потітики не міг борзо з'ориєнтувати ся і зробив в своїм органї якусь похибку політичну. Зробити похибку — то ще не таке зло, як при похибцї стояти, а направити похибку, то чей тим скорше не можна за зле уважати. А відтак „Буковина“ могла може мати свою причину, длячого раз була за опозициєю, в відтак против неї — видко, що побачила, що набрала пересьвідченя, що другий спосіб політики принесе більше хісна Русинам на Буковинї і она взяла ся того другого способу. То могла бути єї тактика політична. Длячого-ж брати їй то за зле? Ба, коли бо галицкі політики-народовцї не можуть якось споза осіб видїти загального інтересу народного і длятого роблять лиш переверти, а в найновійших часах взяли ся ще до тероризму та роблять колотнечу і роздор очевидно в тім пересьвідченю, що се єсть політика відпорного становища. Супротив сего їх пересьвідченя годї вже на їх погляд мати комусь якесь инше пересьвідченє.

Не досить сказати, як каже „Дїло“: „Ми їм (буковиньским народовцям) в нїчім не керинимо....“, „ми вирозумілі, бо розуміємо, що наші брати буковиньскі добра хотять своїй (треба було сказати по правдї: народній) справі....“ але й треба так робити, не дїйстно „керинити“ так, як готові би керинити хиба лиш вороги нашого народу; треба бути дїйстно вирозумілими. Коли вже жадає ся від когось вирозумілости і обєктивности, то треба й самому бути таким; треба було або бути вирозумілим на згадане справоздане „Буковини“, або обєктивно виказати єї тенденцийність і брехливість і дати їй по братному добру науку, а не воювати інсинуациями та не кидати підозріня, котрими лиш огірчує ся людий і робить ся роздор.

Вінцем всеї полеміки „Дїла“ з „Буковиною“ єсть отся рада „Дїла“: „Ми позволюємо собі нинї дати щиру пораду товаришцї нашій „Буковинї“, щоби так поступала супротив політики народовців галицких, як ми поступаємо супротив політики народовців буковиньских“. Ну, на се можна хиба сказати: Medice, cura te ipsum!“ Красно би то виглядало, коли-б „Буковина“ хотїла піти за приміром поступованя

Не спішив ся нинї, як звичайно, не зважав, що указка годинника обертала ся довкола. Аж сумрак вечірний нагадав єму, що пора закінчити візиту.

Стиснув сильно білу ручку; а біла ручка відповіла стиском, ще сильнїйшим. Вступаючи на поріг, попращав Зосю ще раз усьміхом.

Она осталась коло вікна, задумана.

Як же давно не був він уже таким милим, добрим, сердечним! Трохи не забула, чи був він коли таким; остатнього року все був хмарний, мов би невдоволений, скритий, неприступний.... А нинї, чи вчера так змінив ся, коли тілько побачив барона Сївницкого....

Шукала обережно в голові, чи не лучили ся які инші обставини.... Нї, нїчо иншого....

Чи він?...

І почали на неї находити надії і сумнїви, одно по другім, одно друге скріпляючи. Від споминів тих хвиль, котрі що лиш минули, тих хвиль, проведених на канапцї під вікном, як від сонця, били промінї сьвітла на єї житє.

А може то неправда, що Казя говорила? може то лиш їй так здає ся? може то було, але вже не є? І зараз, мов на доказ тих всїх сумнївів, прибували спомини тих всїх висказів Гусаковского про Казю, в котрих критикував єї, в котрих навіть чуть було глум.... От нинї як він остро висказав ся про неї за той єї проєкт з бароном.... То не може бути, щоби так говорило ся о женщинї, котру любить ся....

І чому він так утїшив ся, коли Зося сказала єму, що не вийде за барона; чому питав ся о се з такою очивидною журливостию; чому прийшов зараз нинї, хоч що лиш вчера був на візитї, — він, що за цїлий місяць, відколи вернули з-за границї, був лише — два рази.... Чому сидїв ту кілька годин, коли все утїкав по кількох четвертинах годин?

Не мала навіть відваги означити словом свій здогад, не могла здобути ся на вимовлене слів: може то заздрість. Але єї думки снувались безнастанку коло того понятя, снувались неспокійно, горячково.

Неспокій єї був такий сильний, що почала відчувати непоборимy потребу втихомиреня єго, потребувала якоїсь певности.

— Чому-ж би я не мала єго о то спитати ся? — прийшло їй до голови.

І коли він станув в єї думках такий добрий, як нинї, з тим щирим поглядом очий, коли пригадала собі єго сильний стиск руки на пращанє, як він відвернув ся на порозї, то їй здавало ся, що буде єму мусїла сказати все, все....

Але хвиля розваги кинула поломінь дївочого сорома на єї біле личко. Сказати, що кохає єго — то значить спитати ся: чи ти кохаєш мене також? А коли він не скаже: так?

Щоби перервати свої думки, закинула скоро на себе пальтот і живим кроком пішла до єго дому.

Не скаже єму, що кохає єго: — перша думка єї була дитинна — тепер, коли се розважає, воліла би під землю запасти ся.... Але їй вільно поговорити з ним щиро і по приятельски про него самого, задати єму кілька сердечних питань, які має проєкти, так як він се перший вчинив.

Справдї дипльоматичні хитрощі приходили їй до голови, коли знов найшла ся коло Гусаковского на канапцї під вікном.... Якою то она довгою а незначною дорогою дійшла, мов дитинка невинна, заблукана в темнім борі, до того єго старокавалєрства....

Чи він справдї не оженить ся?

— Справдї не оженю ся, певно — сказав їй Гусаковский, набравши троха поваги, а троха смутку.

— Як то? нїколи? нїколи?

— Нїколи....

Коли сего доси не зробив, хоч було єму лекше, бо був молодший....

І остане ся старим кавалєром?

— Остану ся, певно....

— І раз на всї часи, до смерти?

— До смерти.

— То дивна постанова, сказати треба....

— І длячого?

Длячого?... На то не так легко можна відповісти....

Зося сподїває ся викруту, але на ту хвилю приготовила важкий удар. Коли він перед годиною питав ся о єї пляни, она сказала єму, виповіла перед ним все щиро, як перед приятелем, як перед братом. І потім подумала собі: Яка она егоїстка! Пан Гусаковский так щиро інтересує ся єї долею, а она, она навіть не знає, звідки взяла ся у него така дивна постанова, хоч то певно всї вже знають, бо всї о тім говорять....

— Дивна постанова? — підхопив слово.

— А вже-ж дивна, неприродна — відповіла.

Він похитав головою, мов би чув ся троха ображеним. І чому то має бути дивне? чому то має бути неприродне?

Побачила она се захмарене в єго очах і чимскорше пояснила єму свою думку.... Чи може єму мати все заступити, цїлий дім? Тілько людий шукає щастя поза любовою до родичів і находить то щастє, бо се чейже одиноке щастє правдиве.... І вирікати ся єго добровільно....

Послїдному здогадови він спротивив ся.

— О! добровільно?! — сказав роздратований.

Зоси прийшла на думку Казя.

в сій полеміці і так само стала кидати підозріня на галицких політиків-народовців! Така рада не далеко заведе. Ліпше нехай кождий робить своє, як уміє і може але по щирости і правді та не сіє роздору в народі!

Перегляд політичний.

Палата послів буде радити мабуть до дня 2 червня. Речинець о скликаню спільних Делеґаций ще не звістний. N. fr. Presse нотує поголоску, що в виду ситуациї на Угорщині, спільні Делеґациї не зберуть ся в Будапешті в червню, але аж в осени.

В комісиї промисловій дав міністер Бакегем основне поясненє подій підчас розрухів робітничих в Острави. На внесенє Барайтера приняла комісия се поясненє 28 голосами против 3 до відомости.

Заграничні часописи потверджають вість о викритю великого заговору в Росиї, котрого головним осідком був Петербург. Арештовано вправді богато людий, але головних проводирів заговору все таки не удало ся прихопити. Здає ся, що арештовані не належать до фракциї терористичної.

Після дотеперішних диспозиций розпічне цісар Вільгельм дня 22 червня на яхті „Гогенцоллерн" подорож за границю, котра потреває чотири неділї. Цісар поїде до Голяндиї, Анґлії і Шкоциї.

З Риму доносять, що карабінери відкрили в печері Сунца під Сиеною цїлий арсенал анархістів, в котрім було 36 бомб, 300 штилетів і инша зброя, а також підбурюючі відозви. Арештовано кілька осіб.

Новинки.

Львів дня 26 мая.

— **Для бідних учеників** рускої ґімназиї у Львові одержала Дирекция того заведеня почавши від 2 лютого 1894 р. отсї датки: о. д-р. Ом. Огоновский 3 зр., пані А. Миляновска, аґентка „Днїстра" 5 зр. 6 кр., посол о Т. Ковальский 9 зр., Н. Н. 42 кр., о. Чаплиньский з Білобожници 50 кр., др. Е. Кобриньский лїкар в Костайници 5 зр., п. Величковский 1 зр., о. Пірожиньский 2 зр., п. Мих. Маритчак з Яворова 2 зр. — Всїм тим Добродіям складає ся найсердечнїйшу подяку. Окремо дякує Дирекция ґімназиї прилюдно Хв. товариству взаїмних обезпечень „Днїстер" за великодушну жертву 100 зр. для бідної і помочи потребуючої молодежи, селяньского або маломіщаньского походженя, посїщаючої руску ґімназию. Щоби вести успішнїйше благородне дїло запомаганя убогих учеників рускої ґімназиї у Львові, завязало ся товариство під памятною для Русинів назвою „Руслан". Цїль сего товариства після §. 2. статута: 1) Запомаганє убогих учеників а) грошевими датками на харч, одїж, мешканє і готовою одежею, б) книжками і приборами науковими, в) вигладуванем лекций приватних; г) старанем о безплатні обіди, д) опікою в часї хороби. — 2) Заведенє бурси для учеників тої ґімназиї. Средствами до осягненя тої цїли суть: 1) вкладки членів звичайних (що найменше 1 зр. річно), датки покровителїв (що найменше 25 зр. нараз або по 5 зр. річно), 3) добровільні жертви і записи, 4) доходи з пушок, з відчитів, концертів, вистав театральних, забав і т. п. на тую цїль уряджуваних. Дирекция академічної ґімназиї, передаючи дотеперішний фонд запомоговий до розпорядимости сего новозавязаного товариства, відкликує ся до патріотизму і знаної жертволюбивости Русинів взагалї а до звістних приятелїв і постійних опікунів нашої бідної молодежи в особенности, поперед всего же до бувших учеників тої-ж ґімназиї, занимаючих вже певні становиска, просячи їх уклїнно, опікувати ся щиро отсим новим товариством, а тим самим і бідною учащою ся молодежию. Вкладки і ласкаві датки для „Руслана" просить дирекция передавати звичайною досі уживаною дорогою. У Львові 23 мая 1894. *Ісидор Громницкий*, заступник директора.

— **Управа руского народного театру** глядає на час від 1-ого червня с. р. взглядно її зараз, сил співучих, мужеских і жіночих. Зголошуватись просить ся до „Руской Бесїди" у Львові, ул. Вірменьска ч. 2, I поверх, між годиною 7 а 8 вечером або письменно.

— **Ревізия вивісок.** Львівский маґістрат постановив зревідувати написи на вивісках ріжних шинків, готелїв і взагалї публичних місць, бо богато з них має граматичні блуди і реченя без сенсу. О скілько більше треба би такої ревізиї для руских вивісок на львівских склепах. Майже нема вивіски, на котрій би не можна найти похибки против язика, граматики або правописи. Просто прикро читати ті очевидні докази, як купцї мимо того, що то їх інтерес — маловажать собі нашу мову. Та нема кому звернути їх увагу на те, що самі собі шкодять і виставляють себе на сьміх людский.

— **Нема то як бути сьпівачкою!** В лондоньскій Albert Hall виступала недавно на концертї славна співачка Аделїна Патті. В сали було 8000 публики. Патті сьпівала лише пять пісень і за то дістала 10.000 зр., значить — як хтось дотепний вичислив — за кожду ноту дістала 18 зр. Доси сьпівали наші панночки: „Коб я була така красна, як га зоря ясна"; тепер — думаєм — було би практичнїйше", сли би сьпівала „Коби я так сьпівала красно, як та Патті!" Милий був би не менче вдоволений...

Штука, наука і лїтература.

— **Споминки про Т. Шевченка.** В ґазетї „Волинь" нр. 36 з р. 1894 читаємо ось що: Після помершого в тих днях в Н. Новгороді начальника відділу казьонної палати К. А. Шредерса, котрий там проживав з давен давна, лишив ся портрет покійного, нарисований Т. Шевченком. Сей портрет з власноручним своїм підписом нарисовав поет в 1858 р. в Нижнім Новгороді, проживаючи у Шредерса. К. А. Шредерс гостив у себе недужого поета тоді, коли Ш-ка пересилали до Оренбурга. У Шредерса прожив поет майже пів року і познакомив ся з письменником П. І. Мельниковом. Ту, в кватирі Шредерса, недужого вигнанця відвідав его приятель артист Щепкин. До часу побуту Ш-ка у Шредерса відносить ся кілька стихотворів поета, як: „На що мінї чорні брови, на що карі очи?" і инші.

✝ Посмертні вісти.

— **Померли:** О. Теодор Луцик, парох в Годові зборівского дек. в 61 р. житя. О. Никифор Соловский, парох в Переволочній, олеського дек. в 75 р. житя. — О. Евген Стефан Мальчиньский, монах чина сьв. Василія, в Бучачи в 23 р. житя. — Іван Максимович, ц. к. капітан піхоти в пенсиї, член черновецких руских товариств, в Чернівцях в 56 р. житя. — Ядвига Антонія з Іваницких Кочиркевичева, жена учителя шкіл народних в Перемишли, в 32 р. житя.

ТЕЛЄҐРАМИ.

Відень 25 мая. Радник Двору Фрайденеґ-Монцелльо іменований управителем маючого на ново зорґанізувати ся бюра президияльного в міністерстві справ внутрішних.

Будапешт 25 мая. Президент міністрів Векерле виїхав вчера по полудни до Відня.

Париж 25 мая. Буржоа відмовив утвореню нового кабінету, заявив лиш, що готов приняти портфейль в радикальнім кабінеті. Карно покликав Брісона.

Надіслане.

— **Дяка,** старшого, обзнакомленого добре з церковним уставом, глядає гр. кат. уряд парох. в Урлеві п. Заруде.

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1894, після львівск. год.

Приходять з

Кракова	3 08	6·01	6·46	9·36	9·36	—
Підволочиск	2 48	10·06	6·21	9·46	—	—
Підвол. Підзам.	2 34	9·49	9·21	5·55	—	—
Черновець	10 16	—	7·11	8.13	1·03	—
Стрия	—	—	9·23	9·10	12·46	2·38
Белзця	—	—	8·24	5·21	—	—

Відходять до

	Поспішний		Особовий			
Кракова	3 00	10·46	5·26	11·11	7·31	—
Підволичиск	6 44	3 20	10·16	11·11	—	—
Підвол. Підзам.	6·58	3·32	10·40	11·33	—	—
Черновець	6 51	—	10·51	3·31	11·06	—
Стрия	—	—	10·26	7·21	3.41	7 46
Белзця	—	—	9·56	7·21	—	—

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано.

В інформацийнім бюрі ц. к. австр. зелїзниц-державних у Львові ул. Третого Мая ч. 3. (Готель Імперіяль) продає ся білети полосові і окружні, пляни їзди і тариф у форматї кишеневім і дає ся інформациї в справах тарифових і перевозових. У тім бюрі, а також у такім самім бюрі у Відни (I. Johannesgasse 29) удїляє ся устних або письменних пояснень в справах служби на ц. к. австр. зелїзницях державних. О скілько підручники зізваляють, можна тамже засягнути інформаций що до решти австро-угорских і заграничних зелїзниць.

Гусаковский втратив сей спокій, з яким починали розмову. Почав зміняти ся, захмарив ся.

— Всякі бувають обставини житя, панно Софіє.

Єї голос став ще мякшим, сердечним, чулим. Старала ся привернути Гусаковскому давний настрій.

— Обставини? — повторила. — Тим словом можна все витолкувати і нічого не сказати. Нї, пане Гусаковский, я на се не пристану, зі мною мусите бути такі щирі, як я була з вами перед годиною. Маю до того право.

Він запевнив єї, що є щирий і що говорить правду, коли каже, що не буде женити ся.

— І длячого? длячого?

Длячого? Атже то вже сказав їй....

— Того ви не сказали — відповіла скоро. А все-ж таки то ясне, зрозуміле.... Одні люди приходять уже на сьвіт з ріжними талантами, що з часом роблять з них знаменитий материял на мужів.... Инші противно — не мають нічо з того і мусять вести самітне житє.... То вже так сама природа....

— Хочете мене чим будь збути ся — відповіла смутно, коли він скінчив.

Ще раз запевнив єї, що є щирий, що каже правду; питав єї, чому мав би говорити неправду?...

Розмова не йшла дальше.

Зося вийшла засмучена і докоряла собі, що тим поступком не в пору, попсувала ту недавну гармонію. Мій Боже! а вже було так роскішно....

(Дальше буде).

За редакцию відповідає Адам Креховецкий.

ІНСЕРАТИ.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.